

31. 8. 2007

ID: 49992

Neplnění povinné výživy

Úmyslným vyhýbáním se zákonné povinnosti vyživovat nebo zaopatřovat jiné se rozumí jednání pachatele, který nejenže svoji povinnost vyživovat nebo zaopatřovat jiného neplní, ale úmyslně podniká též kroky k tomu, aby se této povinnosti zbavil nebo aby zmařil či podstatně ztížil anebo oddálil vymáhání nároku na výživném.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 11 Tdo 349/2007, ze dne 17.7.2007)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v neveřejném zasedání o dovolání obviněného P. T., proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. června 2006, sp. zn. 9 To 247/2006, v trestní věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 3 pod sp. zn. 2 T 70/2004, tak, že podle § 265k odst. 1, 2 tr. ř. se z podnětu dovolání obviněného rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 29. 6. 2006, sp. zn. 9 To 247/2006, v celém rozsahu zrušuje. Současně se zrušují všechna další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu a podle § 265l odst. 1 tr. ř. se Městskému soudu v Praze přikazuje, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění :

Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 3 ze dne 17. března 2006, sp. zn. 2 T 70/2004, byl obviněný P. T. uznán vinným trestnými činy pod bodem I. zanedbání povinné výživy podle § 213 odst. 2 tr. zák., pod bodem II. zanedbání povinné výživy podle § 213 odst. 1 tr. zák. a pod bodem III. zanedbání povinné výživy podle § 213 odst. 2 tr. zák. Za tyto trestné činy mu byl podle § 213 odst. 2 tr. zák. za použití § 35 odst. 1 tr. zák. uložen úhrnný trest odnětí svobody (ve výroku rozsudku nesprávně uvedeno souhrnný trest) v trvání jednoho roku. Podle § 58 odst. 1 tr. zák. a § 59 odst. 1 tr. zák. mu byl výkon tohoto trestu podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání pěti let. Podle § 59 odst. 2 tr. zák. mu byla uložena povinnost, aby během zkušební doby podle svých sil uhradil dlužné výživné a řádně hradil běžné výživné.

Podle skutkových zjištění soudu prvního stupně se obviněný výše uvedených trestných činů dopustil tím, že

ad I. v době od ledna 1999 do července 2003 včetně, vyjma, kdy formou doporučené zásilky zaslal matce nezletilého šeky K. b., a. s., a to v dubnu 1999 znějící na částku 105.000,- Kč, v lednu 2000 znějící na částku 1.500,- Kč, v říjnu 2000 znějící na částku 2.000,- Kč a dále v lednu 2001 zaslal poštovní poukázkou částku 100,- Kč a v červenci 2003 na sporožirový účet matky nezletilého 500,- Kč, úmyslně se vyhýbal své zákonné povinnosti vyživovat svého syna, nezletilého P. T., k rukám A. T., ač mu tato povinnost vyplývá přímo ze zákona, navíc mu byla stanovena usnesením Obvodního soudu pro Prahu 3 ze dne 27. 2. 1997, sp. zn. 10 Nc 33/96, ve výši 3.000,- Kč měsíčně, splatné vždy do každého pátého dne v měsíci předem, vzhledem k tomu, že matka nezletilého si na poště nevyzvedávala doporučené zásilky, kterými obviněný zasílal šeky K. b., a. s., anebo je neuplatnila u příslušného bankovního ústavu, dluží na výživném částku 164.400,- Kč,

ad II. v době od srpna 2003 do ledna 2004 včetně, vyjma, kdy na účet matky nezletilého zaslal v měsících srpen, září, listopad a prosinec 2003 po 500,- Kč, řádně nepřispíval na výživu svého syna, nezletilého P. T., k rukám A. T., ač mu tato povinnost vyplývá přímo ze zákona, navíc mu byla stanovena usnesením Obvodního soudu pro Prahu 3 ze dne 27. 2. 1997, sp. zn. 10 Nc 33/96, ve výši 3.000,- Kč měsíčně, splatné vždy každého pátého dne v měsíci předem, čímž dluží na výživném částku 16.000,- Kč,

ad III. v době od června 1999 do 22. 4. 2002 včetně, kdy oprávněná nastoupila do zaměstnání, se úmyslně vyhýbal své zákonné povinnosti vyživovat svou manželku A. T., ač mu tato povinnost vyplývá přímo ze zákona o rodině a navíc mu byla stanovena rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 5. 2. 1998, sp. zn. 9 C 245/96, který ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze sp. zn. 39 Co 354/98 nabyt právní moci dne 1. 6. 1996, ve výši 5.000,- Kč splatné vždy do každého desátého dne v měsíci předem, čímž dluží na výživu manželky částku nejméně 175.000,- Kč.

(I když nerad, Nejvyšší soud je nucen konstatovat, že formulace skutkových vět v tomto rozsudku je stylisticky i logicky velmi slabá a na hranici srozumitelnosti).

Rozsudek soudu I. stupně napadl obviněný odvoláním.

Městský soud v Praze podle § 258 odst. 1 písm. d), e), odst. 2 tr. ř. napadený rozsudek zrušil ve výroku o vině trestnými činy zanedbání povinné výživy podle § 213 odst. 2 tr. zák. ve vztahu ke skutkům uvedeným pod body I. a III. napadeného rozsudku. Výrok o vině trestným činem zanedbání povinné výživy podle § 213 odst. 1 tr. zák. (skutek uvedený pod bodem II. napadeného rozsudku) nebyl zrušením dotčen. Odvolací soud zrušil samozřejmě i celý výrok o trestu. Podle § 259 odst. 3 tr. ř. znovu rozhodl tak, že obviněného uznal v bodě I. vinným trestným činem zanedbání povinné výživy podle § 213 odst. 2 tr. zák. a v bodě III. trestným činem zanedbání povinné výživy podle § 213 odst. 2 tr. zák. a za tyto trestné činy a trestný čin zanedbání povinné výživy podle § 213 odst. 1 tr. zák. (bod II. zrušením nedotčený) mu podle § 213 odst. 2 za použití § 35 odst. 1 tr. zák. uložil úhrnný trest odnětí svobody v trvání jednoho roku. Podle § 58 odst. 1 a § 59 odst. 1 tr. zák. byl obviněnému výkon trestu podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání tří roků. Podle § 59 odst. 2 tr. zák. mu byla uložena povinnost, aby během zkušební doby podle svých sil uhradil dlužné výživné a řádně hradil běžné výživné.

Podle skutkových zjištění soudu II. stupně se obviněný trestných činů dopustil tím, že

ad I. v době od ledna 1999 do července 2003 včetně, vyjma, kdy formou doporučené zásilky zaslal matce nezletilého šeky K. b., a. s., a to v dubnu 1999 znějící na částku 105.000,- Kč, v lednu 2000 znějící na částku 1.500,- Kč, v říjnu 2000 znějící na částku 2.000,- Kč a dále v lednu 2001 zaslal poštovní poukázkou částku 100,- Kč a v červenci 2003 na sporožirový účet matky nezletilého 500,- Kč, úmyslně se vyhýbal své zákonné povinnosti vyživovat svého syna nezletilého P. T., k rukám A. T., ač mu tato povinnost vyplývá přímo ze zákona, navíc mu byla stanovena usnesením Obvodního soudu pro Prahu 3 ze dne 27. 2. 1997, sp. zn. 10 Nc 33/96, ve výši 3.000,- Kč měsíčně, splatné vždy do každého pátého dne v měsíci předem, vzhledem k tomu, že matka nezletilého si na poště nevyzvedávala doporučené zásilky, kterými obviněný zasílal šeky K. b., a. s., anebo je neuplatnila u bankovního ústavu, dluží na výživném 55.900,- Kč,

ad III. v době od června 1999 do 22. 4. 2002 včetně, kdy oprávněná nastoupila do zaměstnání, se úmyslně vyhýbal své zákonné povinnosti vyživovat svou manželku A. T., ač mu tato povinnost vyplývá přímo ze zákona o rodině a navíc mu byla stanovena rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 3 ze dne 5. 2. 1998, sp. zn. 9 C 245/96, který ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze sp. zn. 39 Co 354/98 nabyl právní moci dnem 1. 6. 1999, ve výši 5.000,- Kč, splatné vždy do desátého dne v měsíci předem, čímž dluží na výživu manželky částku nejméně 157.000,- Kč.

Proti tomuto rozsudku odvolacího soudu podal obviněný prostřednictvím obhájce v zákonné lhůtě podrobně odůvodněné dovolání v rozsahu odpovídajícím výroku o vině i trestu. Odkázal v něm na dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. Nesprávné právní posouzení skutku spatřuje v tom, že v době rozhodování soudu prvního i druhého stupně byla pravomocně povolena obnova řízení o výživném na nerozvedenou manželku a v dané době nebylo ve věci vydáno žádné jiné rozhodnutí. Zdůrazňuje, že povolením obnovy řízení se podle občanského soudního řádu odkládá vykonatelnost původních soudních rozhodnutí o výživném na nerozvedenou manželku. Dále vytýká soudům nedůslednost v aplikaci ustanovení § 2 odst. 6 tr. ř. Dle něj vlastní dokazování měl soud vykonat v míře a v takovém rozsahu, aby bylo spolehlivě učiněno zadost relevantním ustanovením zákona o rodině. Nesouhlasí s právním názorem, který soud v rozhodnutí vyslovil, že obviněnému vyplývá automaticky přímo ze zákona o rodině povinnost vyživovat svou manželku. Poukazuje na ustanovení § 91 zákona o rodině, z něhož plyne, že manželé mají vzájemnou vyživovací povinnost a rozsah této povinnosti je stanoven tak, aby hmotná a kulturní úroveň obou manželů byla v zásadě stejná. Poukazuje na nedostatky v dokazování ohledně samotného vzniku nároku na výživné nerozvedené manželky, výše nároku výživného mezi manželi, zjišťování faktického stavu věci vlastním dokazováním (soud z rozhodující části převzal důkazy a jejich hodnocení provedené v opatrovnickém řízení Okresním soudem Liberec, a to včetně těch, o kterých sama A. T. později prohlásila, že se nezakládají na pravdě). Dále poukazuje na absenci důkazů, resp. nesprávné hodnocení důkazů, porušování dobrých mravů ve vztahu k otázce hodnocení, plnění vyživovací povinnosti ve vztahu k manželce a nezletilému synovi. Namítá kvalifikaci jeho jednání podle odstavce 2 § 213 a uvádí, že soud z každého jeho jednání dovozoval bezdůvodné se vzdání zaměstnání a výdělečných možností. V závěrečné části dovolání podrobně rozebírá údajné nedostatky, kterých se dopustily soudy I. a II. stupně v dokazování, poukazuje na to, že nepřihlédl k jeho obhajobě a že skutečnosti, které svědčily v jeho prospěch, byly zcela pomínuty. Domnívá se, že postupem soudů byla porušena rovnost účastníků řízení zaručená Ústavou a Listinou základních práv a svobod. Dovolatel je přesvědčen, že nesprávným postupem soudů mu byla odňata možnost využít ustanovení § 214 tr. zák. o účinné lítosti. V závěru navrhuje, aby Nejvyšší soud odsuzující rozsudek v plném rozsahu dle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil.

Státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství se k podanému dovolání vyjádřil tak, že shledal dovolání za neopodstatněné ve vztahu k trestným činům zanedbání povinné výživy podle § 213 odst. 2 a podle § 213 odst. 1 tr. zák. spáchaným neplacením výživného na nezletilého P. T. Poukázal především na to, že námitka, podle které je přiznání výživného na nezletilého v rozporu s dobrými mravy dle § 96 odst. 2 zákona o rodině, není specifikována z hlediska jejího obsahu, protože dovolatel neuvedl, v čem spatřuje rozpor mezi přiznáním výživného pro nezletilé dítě a dobrými mravy. Pokud jde o námitku, že soud nesdělil obviněnému před vynesáním rozsudku výši dlužného výživného a znemožnil mu tak využití ustanovení § 214 tr. zák., je podle státního zástupce i tato námitka nedůvodná, protože výše dlužného výživného na syna byla obviněnému známa již z obžaloby, a přesto se ji ani zčásti nepokusil uhradit, a to nejen ke skutku uvedenému pod bodem I., kde mohlo být nejasné v jakém rozsahu byl uznán vinným, ale ani ve vztahu ke skutku, který je uveden pod bodem II. výroku rozsudku, kde výše dlužného výživného byla po celou dobu neměnná a nevzbuzující pochybnosti. Státní zástupce rovněž shledal za neopodstatněnou námitku, dle níž byl obviněný uznán vinným neplacením výživného manželce do 22. 4. 2002 včetně, přestože oprávněná v civilním řízení omezila svůj nárok na dobu do 31. 1. 2002. Argumentuje tím, že trestní odpovědnost obviněného není na podání občanskoprávní žaloby a rozsahu uplatněného nároku v žádném směru závislá.

Ve vztahu k trestnému činu zanedbání povinné výživy podle § 213 odst. 2 tr. zák., který měl být spáchán neplacením výživného na manželku obviněného, shledal státní zástupce některé námitky dovolatele za opodstatněné. Obviněný byl uznán vinným za neplacení výživného manželce do 22. 4. 2002 včetně, a to přesto, že uvedeného dne již nastoupila do zaměstnání a pobírala mzdu.

Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 3 ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze (oba rozsudky jsou již výše citovány) bylo odvolateli stanoveno výživné v částce 5.000,- Kč měsíčně. Státní zástupce napadenému rozhodnutí vytýká, že soud nereagoval na skutečnost, že ve věci byla povolena obnova řízení, což již samo o sobě výši stanoveného výživného a důvodnost jeho přiznání do značné míry zpochybňuje. Dále poukazuje na to, že A. T. obdržela od obviněného na výživné pro nezletilého syna celkem 3 šeky na celkovou částku 108.500,- Kč, které však nerealizovala. Proto podle názoru státního zástupce nelze než souhlasit s dovolatelem, že tyto peníze buď nepotřebovala a přiznání výživného pro manželku obviněného bylo nedůvodné nebo je sice potřebovala, ale bezdůvodně jednala v neprospěch společného dítěte, které zkrátila na finančním zajištění. Státní zástupce zdůraznil, že přiznání výživného za situace, kdy manželka obviněného opustila i s nezletilým synem společnou domácnost, dále za situace, že úmyslně nerealizovala zaslané šeky, by mohlo být v rozporu s dobrými mravy dle § 96 odst. 2 zákona o rodině, ať už proto, že nebylo třeba vyrovnávat rozdíl hmotné úrovně života obou nerozvedených manželů nebo proto, že manželka obviněného jednala v rozporu se zájmy jejich společného dítěte. Tuto otázku zatím nelze definitivně řešit, neboť soud otázku důvodnosti a výše výživného nerozvedené manželky jako předběžnou otázku dle § 9 odst. 1 neřešil. Dle státního zástupce je však zřejmé, že ve vztahu ke skutku ad III. spočívá rozhodnutí na nesprávném právním posouzení skutku a na nesprávném, resp. absentujícím hmotně právním posouzení ustanovení § 96 odst. 2 zákona o rodině.

Z těchto důvodů státní zástupce navrhl, aby Nejvyšší soud dovolání obviněného podle § 265k odst. 1 tr. ř. částečně vyhověl a z důvodů uvedených v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. napadený rozsudek Městského soudu v Praze zrušil ve výroku o vině ve skutku III. a ve výroci o trestu a zrušil všechna další rozhodnutí obsahově na tyto výroky navazující, pokud zrušením ztratily svůj podklad a věc podle § 265l odst. 1 tr. ř. Městskému soudu v Praze přikázal k novému projednání a rozhodnutí. Současně navrhl učinit toto rozhodnutí v neveřejném zasedání a pro případ, že by Nejvyšší soud hodlal učinit rozhodnutí jiné, souhlasil ve smyslu § 265r odst. 1 písm. c) tr. ř. s projednáním věci v neveřejném zasedání.

Nejvyšší soud nejprve zjišťoval, zda je v této věci dovolání přípustné, zda bylo podáno v zákonné lhůtě a oprávněnou osobou. Konstatuje, že dovolání je přípustné /§ 265a odst. 1, 2 písm. a), h) tr. ř./, bylo podáno v zákonné lhůtě jakož i na místě kde lze podání učinit /§ 265e odst. 1, 3 tr. ř./ a bylo podáno oprávněnou osobou /§ 265d odst. 1 písm. b) odst. 2 tr. ř./.

Vzhledem k tomu, že dovolání lze podat jen z důvodů uvedených v ustanovení § 265b tr. ř., musel Nejvyšší soud posoudit otázku, zda uplatněný dovolací důvod lze považovat za důvod uvedený v citovaném ustanovení zákona, jehož existence je podmínkou provedení přezkumu napadeného rozhodnutí dovolacím soudem.

Poté se zaměřil na to, zda obviněným uplatněné námitky lze skutečně subsumovat pod některý z důvodů dovolání podle § 265b odst. 1 tr. ř., neboť uplatnění námitky, které obsahově naplňují dovolací důvod, je nezbytnou podmínkou přezkumu napadeného rozhodnutí dovolacím soudem podle § 265i odst. 3 tr. ř.

Obviněným uplatněný dovolací důvod dle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. je dán tehdy, spočívá-li napadené rozhodnutí

na nesprávném hmotně právním posouzení skutku nebo jiném hmotně právním posouzení. Prostřednictvím tohoto důvodu lze proto namítat, že skutek, jak byl soudy zjištěn, nenaplnuje všechny znaky skutkové podstaty trestného činu, jímž bylo obviněný uznán vinným, že jde o trestný čin jiný nebo jednání není vůbec trestné. Tento dovolací důvod neumožňuje namítat nesprávnost skutkových zjištění, nesprávnost hodnocených důkazů ani neúplnost provedeného dokazování. Není možné namítat nic proti samotným skutkovým zjištěním s cílem dosáhnout jejich změny a v návaznosti na to jiného právního posouzení. Nejnovější judikatura Ústavního soudu, zejména pak nálezy Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 669/05, označila tento výklad za velmi restriktivní a odporující smyslu a záměru zavedení tohoto mimořádného opravného prostředku do trestního řízení. Reflektuje tuto judikaturu, Nejvyšší soud do rámce dovolacího důvodu dle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. podřadil i „zjištění, že právní závěry obecného soudu jsou v extrémním nesouladu s učiněnými skutkovými zjištěními“, a tedy zásah do skutkových zjištění lze v rámci dovolacího řízení připustit jen tehdy, existuje-li extrémní nesoulad mezi vykonanými skutkovými zjištěními a právními závěry soudu a učiní-li dovolatel tento nesoulad předmětem dovolání (viz usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 8 Tdo 849/2006). Uvedené podmínky nesplňovala ta část námitek dovolatele, která zpochybňovala skutková zjištění soudů, hodnocení provedených důkazů, jakož i ty, jejichž část se týkala návrhů na doplnění dokazování. Jejich prostřednictvím byly totiž napadány údajné vady skutkových zjištění, nikoliv však vady právního posouzení zjištěného skutku.

Relevantními z pohledu uplatněného dovolacího důvodu byly podle názoru Nejvyššího soudu námitky dovolatele, dle kterých soud nepřipustně vycházel ze stanovení výše výživného z fikce patnáctinásobku životního minima dle § 85a zákona o rodině, aniž by zjišťoval jeho reálné příjmy v inkriminované době a dále, že přiznání výživného na nezletilého je v rozporu s dobrými mravy dle § 96 odst. 2 zákona o rodině, soud znemožnil obviněnému využití dobrodiní § 214 tr. zák. a obviněný byl uznán vinným za neplacení výživného manželce do 22. 4. 2002 včetně, přestože v občanskoprávním řízení svůj návrh omezila na dobu do 31. 1. 2002. Jakkoliv jsou však tyto námitky relevantní, považuje je Nejvyšší soud za neopodstatněné. A to ze stejných důvodů, které uvádí státní zástupce ve svém vyjádření.

Za relevantní a důvodné považuje však další námitky obviněného, především námitky směřující ke skutku uvedenému pod bodem III. výroku rozsudku odvolacího soudu trestným činem zanedbání povinné výživy podle § 213 odst. 2 tr. zák. neplněním vyživovací povinnosti vůči manželce. Jde o námitku spočívající v tom, že v řízení o výživném na manželku obviněného byla povolena obnova řízení a rozhodnutí, o které se tento výrok opírá, je tedy nevykonatelné. Přesněji řečeno, vykonatelnost tohoto rozhodnutí byla povolením obnovy odložena, z čehož logicky plyne, že pokud prostředky občanského práva nelze vynutit plněním vyživovací povinnosti ve vztahu k manželce obviněného, tím méně přichází v úvahu trestněprávní odpovědnost za neplnění této povinnosti, a vlastně vynucování jejího plnění prostředky trestního řízení. To by bylo v ostrém rozporu s chápáním trestního práva jako ultima ratio. Kromě toho samotný fakt, že byla povolena obnova tohoto řízení, zpochybňuje nejen samotnou výši stanoveného výživného v předchozím civilním řízení, ale vůbec otázku důvodnosti jeho přiznání. Přitom jak soud I. stupně tak odvolací soud víceméně mechanicky vycházely z rozhodnutí o výživném v občanském soudním řízení a důvodností a výši výživného nerozvedené manželky se nezabývaly jako předběžnou otázkou podle § 9 odst. 1 tr. ř. I námitka obviněného, podle které přiznání výživného manželce je v rozporu s dobrými mravy, je důvodná. A to jak s ohledem na fakt, že i když obdržela šeky na poměrně značnou finanční částku, tyto nerealizovala, z čehož plyne logický závěr, že buď tyto peníze nepotřebovala anebo jednala bezdůvodně v neprospěch společného dítěte, které tak zkrátila na finančním zabezpečení. Z toho plyne, že buď nebylo potřebné vyrovnávat rozdíl hmotné úrovně života obou nerozvedených manželů anebo oprávněná jednala v rozporu se zájmy dítěte a tedy v obou zmíněných případech by mohlo být přiznání výživného manželce v rozporu s dobrými mravy dle § 96 odst. 1 zákona o rodině. Stanovení toho, která z obou nastíněných variant odpovídá skutečnosti, je podle Nejvyššího soudu věcí dalšího posouzení, neboť soudy v trestním řízení otázku důvodnosti a výše výživného nerozvedené manželky jako předběžnou otázku neřešily. Ještě poznámka k závěru soudu, že obviněnému povinnost vyživovat nerozvedenou manželku plyne přímo ze zákona o rodině. Jedná se o vzájemnou vyživovací povinnost vycházející v podstatě z principu, že životní úroveň nerozvedených manželů by měla být stejná. Z této konstrukce logicky plyne, že stejnou povinnost má i nerozvedená manželka ve vztahu ke svému manželovi. Za této situace lze pouze stěží konstatovat to, co je konstatováno ve skutkových větech rozsudku soudu I. a II. stupně, že obviněnému konkrétní povinnost pro porušení, pro které je stíhán, plyne automaticky přímo ze zákona a rozhodnutí v civilním řízení je vlastně něco navíc.

Uvedený výrok však trpí i další vadou, a to výrazným rozparem mezi popisem jednání ve skutkové větě a použitou právní kvalifikací. Současně je vhodné říct, že stejnou vadou trpí i výrok o vině pod bodem I.

Trestného činu neplnění povinné výživy podle § 213 odst. 2 tr. zák. se dopustí ten, kdo se úmyslně vyhýbá plnění své zákonné povinnosti vyživovat nebo zaopatřovat jiné. Úmyslným vyhýbáním se zde rozumí jednání pachatele, který

nejenže svoji povinnost vyživovat nebo zaopatřovat jiného neplní, ale úmyslně podniká též kroky k tomu, aby se této povinnosti zbavil nebo aby zmařil či podstatně ztížil anebo oddálil vymáhání nároku na výživném. V popisu skutků I. a III., tak jak jsou uvedeny, konkrétní jednání, kterým se obviněný měl vyhýbat plnění vyživovací povinnosti uvedeno není. Popis skutku obsahuje pouze obecnou formulaci, která je vlastní citací části znění skutkové podstaty uvedené v odst. 2 § 213 tr. zák. Jednání, kterým měl obviněný tento znak skutkové podstaty naplnit, však ve skutkové větě chybí. Již výše je uvedeno, že dovolací soud při svém rozhodování o dovolání je vázán skutkovým zjištěním nalézacího soudu, případně pozměněným v odvolacím řízení. Skutkové zjištění soud vyjadřuje ve skutkové větě výroku rozsudku. Je tedy namístě zkoumat, zda skutková věta odpovídá použité právní kvalifikaci. V projednávaném případě tomu ve skutcích označených jako I. a III. tak není, a to proto, že absentuje uvedení konkrétního jednání, kterým se měl obviněný úmyslně vyhýbat vyživovací povinnosti. Za tohoto stavu by šlo z hlediska trestní odpovědnosti uvažovat maximálně o odstavci 1 § 213 tr. zák., protože nejpodstatnější znak skutkové podstaty uvedené v odstavci 2 chybí. Tato skutečnost však ve vztahu ke skutku označenému jako I. ve výroku napadeného rozsudku není jediným pochybením. U tohoto skutku lze konstatovat extrémní rozpor mezi skutkovým zjištěním a právní kvalifikací tam popsaného jednání obviněného. Skutkové zjištění je postaveno na tom, že obviněný neplnil svoji vyživovací povinnost od ledna 1999 do července 2003, přitom však soud akceptoval fakt, který dokazováním zjistil, že obviněný v měsících duben 1999, leden 2000 až říjen 2000 plnil svou vyživovací povinnost tím, že zaslal své manželce šeky K. b., a. s., na celkovou sumu 108.500,- Kč. Proti tomuto závěru soudu nelze nic namítat, obviněnému nic nebránilo platit výživné prostřednictvím šeků a takříkajíc předplatit si výživné na určitou dobu. Jeho vyživovací povinnost v tomto období byla stanovena na 3.000,- Kč měsíčně. Z výše uvedeného však ani soud I. stupně ani odvolací soud nevyvodily patřičné závěry. Obviněný totiž tímto způsobem zaplatil výživné za 36 měsíců, tj. za roky 1999, 2000 a 2001. Je druhá věc, že zásahem matky jeho syna bylo splnění jeho vyživovací povinnosti zmařeno. Obviněného nebylo možno uznat vinným trestným činem zanedbání povinné výživy za období od ledna 1999 do 31. 12. 2001. Pokud byl za toto období vinným uznán, byl uznán vinným nesprávně, protože svým jednáním nenaplnil znaky skutkové podstaty uvedeného trestného činu. Tomu koneckonců odpovídá i skutkové zjištění odvolacího soudu, podle kterého obviněný „dluží na výživném částku 55.900,- Kč“. Je však poněkud neúplné, protože jde o dlužné výživné za období od 1. 1. 2002 do července 2003, snížené samozřejmě o menší částky, které obviněný v tomto období k rukám matky zaslal.

Vycházejí z uvedených důvodů Nejvyšší soud konstatuje, že napadený rozsudek Městského soudu v Praze spočívá na nesprávném právním posouzení skutku. Pro uvedené, aniž by Nejvyšší soud sám provedl hmotně právní posouzení předmětné věci a nahrazoval tím funkci soudu nižší instance, rozhodl tak, že podle § 265k odst. 1, 2 tr. ř. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 29. 6. 2006, sp. zn. 9 To 247/2006, zrušil. Rozsudek zrušil v celém rozsahu vzhledem k tomu, že skutek uvedený pod bodem II. rozsudku soudu prvního stupně, jehož se zrušující rozsudek odvolacího soudu nedotkl, úzce souvisí svým charakterem i způsobem provedení, jakož i motivací a dalšími okolnostmi s oběma dalšími skutky a podle přesvědčení senátu Nejvyššího soudu je nezbytné, aby o odvolání obviněného bylo rozhodováno jedním rozhodnutím, jímž je odvolání vyčerpáno jako celek, aby tak mohlo být jednání obviněného co nejúplněji a nejspravedlivěji posouzeno, kvalifikováno a případně rozhodnuto o trestu.

Úkolem odvolacího soudu bude, aby v rámci opětovného projednání odvolání ve výše naznačeném směru a v potřebném rozsahu doplnil dokazování a přesně specifikoval skutky, kterých se měl obviněný dopustit. Ve vztahu ke skutku ad III. bude nezbytné, aby zjistil současný stav řízení po povolení obnovy a pokud by ve věci prozatím ještě nebylo rozhodnuto, musí otázku event. vyživovací povinnosti obviněného k manželce (tj. zda a v jakém rozsahu obviněný v době od června 1999 do dne, kdy A. T. nastoupila do zaměstnání, měl vůči ní vyživovací povinnost, a to i s ohledem na vytýkaný rozpor s dobrými mravy) vyřešit v rámci tzv. předběžné otázky.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Trestní odpovědnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Oběť trestného činu](#)
- [Dohoda o vině a trestu](#)
- [Zajištění nároku poškozeného](#)
- [Práva obviněného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vydání příkazu k dodání do výkonu trestu](#)

- [Neoprávněná činnost pro cizí moc](#)
- [Kvalifikace skutku](#)
- [Odnětí věci rozhodujícímu soudci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhradní trest](#)
- [Výkon trestu](#)